

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 418/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. P., P., zastúpeného advokátom JUDr. J. P., D., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 10 D 979/2006-285 z 24. januára 2011, uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19 CoD 7/2011 z 31. marca 2011 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 180/2011 a jeho uznesením z 24. novembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. januára 2012 doručená sťažnosť JUDr. M. P., P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie

základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 D 979/2006-285 z 24. januára 2011, uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 19 CoD 7/2011 z 31. marca 2011 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 180/2011 a jeho uznesením z 24. novembra 2011.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Najvyšší súd SR... moje dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19 CoD/7/2011 zo dňa 31. 3. 2011 odmietol s odôvodnením, že podľa Občianskeho súdneho poriadku je procesne neprípustné. Najvyšší súd SR teda neodstránil protiústavnosť predchádzajúceho rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne.

Protiústavnosť tohto rozhodnutia je v porušení čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky najmä v tom, že v rozpore s ustanovením § 175m/ O. s. p. dedičské konanie nebolo vykonané o celom majetku poručiťky a v rozpore s ustanovením § 175o/ O. s. p. bola cena majetku, o ktorom bolo rozhodnuté neúmerne nadhodnotená aj v rozpore s dokladmi, ktoré som v konaní predložil.

Rozhodnutia všeobecných súdov považujem preto za nespravodlivé a porušujúce moje právo vyplývajúce z čl. 46 ods. 1, 4 Ústavy SR.

Skutočnosť, že dedičské konanie trvá už viac ako päť rokov považujem za porušenie môjho práva na prejednanie vecí v primeranej lehote vyplývajúceho z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.“

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Cdo 180/2011 zo dňa 24. 11. 2011 a jemu predchádzajúcich rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19 CoD/7/2011 zo dňa 31. 3. 2011 a Okresného súdu v Považskej Bystrici č. k.

10 D/979/2006-285 zo dňa 24. 1. 2011 boli porušené... ústavné práva, najmä právo na spravodlivé konanie v primeranej lehote a preto ich ako nezákonné zrušuje.“

Sťažovateľ zároveň požadoval priznať mu primerané finančné zadost'učinenie a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

Na základe výzvy ústavného súdu sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 16. augusta 2012 doplnil svoju sťažnosť o tieto skutočnosti:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením... odmietol moje dovolanie... napriek tomu, že... som namietal podstatnú skutočnosť, a to, že Krajský súd v Trenčíne svojim uznesením sp. zn. 19 CoD/7/2011 zo dňa 31. 03. 2011 porušil moje právo vyplývajúce z čl. 46 ods. 1, 4 Ústavy Slovenskej republiky, keď potvrdil rozhodnutie Okresného súdu v Považskej Bystrici sp. zn. 10 D/979/2006-285 zo dňa 24. 01. 2011 hoci prvostupňový nesprávne právne posúdil vec podľa ustanovenia § 241 ods. 1 písm. c/ O. s. p., pretože neúplne zistil skutkový stav veci v zmysle ustanovenia § 175m O. s. p. najmä tým, že prvostupňový súd nevykonal dedičské konanie o celom majetku, teda aj o pozemkoch po starých rodičoch mojej zosnulej manželky, ktoré jednoznačne patrili poručiťelke v čase jej smrti, ďalej že odmietol vykonať mnou navrhované a predložené dôkazy, že v rozpore s ustanovením § 175o O. s. p. boli odmietnuté moje dôkazy o určení hodnoty majetku, ako aj skutočnosť, že prvostupňový súd v tom čase viac ako štyri roky zámerne rozhodoval tak, aby ma nútil viesť dedičské konanie v piatich samostatných súdnych konaniach, čím sa neúmerne navyšujú súdne poplatky.“

Vzhľadom na uvedené je sťažovateľ presvedčený, že okresný súd, krajský súd a najvyšší súd napadnutými rozhodnutiami porušili jeho základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ v závere doplnenia sťažnosti požiadal, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa JUDr. M. P. na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1, ods. 4 a v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj základné právo na spravodlivé súdne konanie garantované v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol vyhlásený pod č. 209/1992 Zb. postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a jeho rozhodnutím pod sp. zn. 3 Cdo/180/2011 zo dňa 24. 11. 2011 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne pod sp. zn. 19 CoD/7/2011 zo dňa 31. 03. 2011 a uznesením Okresného súdu v Považskej Bystrici sp. zn. 10 D/979/2006-285 zo dňa 24. 01. 2011 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3 Cdo/180/2011 zo dňa 24. 11. 2011 sa zrušuje.

3. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky sa prikazuje, aby vo veci podaného dovolania znovu konal a rozhodol a zakazuje sa pokračovať v porušovaní základného práva JUDr. M. P. na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1, ods. 4 a v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj základné právo na spravodlivé súdne konanie garantované v čl. 6 ods. 1/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol vyhlásený pod č. 209/1992 Zb.

4. Podľa čl. 46 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky sa sťažovateľovi JUDr. M. P. priznáva primerané finančné zadostučinenie.

5. Sťažovateľovi JUDr. M. P. sa priznáva náhrada trov konania v sume 163,- € a trovy právneho zastúpenia, ktoré budú vyčíslené v lehote do troch dní od doručenia písomného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.“

Napokon sťažovateľ požiadal, aby ústavný súd v súlade s § 26 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prerokoval jeho sťažnosť prednostne, „pretože ide o naliehavú vec“.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom sťažovateľa, ktorý bol spísaný kvalifikovaným právnym zástupcom, u ktorého sa predpokladá znalosť judikatúry ústavného súdu. Preto v danom prípade ústavný súd posudzoval sťažnosť sťažovateľa v rozsahu uvádzanom v petite jeho sťažnosti a doplnenia sťažnosti (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 104/08, IV. ÚS 135/08).

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 10 D 979/2006 z 24. januára 2011

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu pred iným orgánom štátnej moci (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

V danom prípade bol sťažovateľ oprávnený podať proti uzneseniu okresného súdu odvolanie krajskému súdu. Sťažovateľ mal teda k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť krajský súd, a tento aj využil, čo vzhľadom na princíp subsidiarity vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 19 CoD 7/2011 z 31. marca 2011

Ako vyplýva z podanej sťažnosti, sťažovateľ považuje aj rozhodnutie krajského súdu za protiústavné. Bližšie však nezdôvodňuje, v čom protiústavnosť vidí. Z doplnenia sťažnosti v konkrétnostiach vyplýva, že „... *Krajský súd porušil moje právo vyplývajúce z čl. 46 ods. 1, 4 Ústavy Slovenskej republiky, keď potvrdil rozhodnutie Okresného súdu v Považskej Bystrici sp. zn. 10 D/979/2006-285 zo dňa 24. 01. 2011 hoci prvostupňový nesprávne právne posúdil vec...*“. Podstatou sťažnosti sťažovateľa v tejto časti je jeho nesúhlas s rozhodnutím krajského súdu.

Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach pravidelne vyslovuje názor, že nie je v zásade oprávnený preskúmavať a posudzovať skutkové a právne závery všeobecných súdov, ku ktorým dospeli pri interpretácii a aplikácii zákonov a ktoré sa stali základom pre ich rozhodnutia. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 147/01, II. ÚS 231/04).

Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 20/03, IV. ÚS 43/04).

Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom, pričom uvedené platí v plnom rozsahu aj pre predbežné opatrenia. Reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielenže neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili

výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (napr. IV. ÚS 340/04).

Keďže sťažovateľ okrem nesúhlasného stanoviska s rozhodnutím krajského súdu bližšie nešpecifikoval, v čom vidí porušenie označených práv, ústavný súd vzhľadom na citovanú stabilnú judikatúru sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 180/2011 a jeho uznesením z 24. novembra 2011

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom a uznesením najvyššieho súdu. Podstatou je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom najvyššieho súdu týkajúcim sa otázky prípustnosti dovolania v danej veci.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je aj Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „OSP“).

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236a nasl. OSP.

V tejto súvislosti ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu,

t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01) alebo ak všeobecné súdy neposkytnú ochranu označenému základnému právu sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, *mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňované a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, *mutatis mutandis* I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa, v odôvodnení ktorého uviedol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací... skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom...

Dedič 1/ JUDr. M. P. napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, nejde ale o potvrdzujúce uznesenie uvedené v ustanovení § 239 ods. 2 O. s. p. Vzhľadom na to jeho dovolanie v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je. Prípustnosť tohto opravného prostriedku dovolateľa by prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z väd uvedených v § 237 O. s. p. Na vady tejto povahy je dovolací súd povinný prihliadnúť bez zreteľa na to, či boli alebo neboli v dovolaní namietané (§ 242 ods. 1 O. s. p.)...

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. nenamietal a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodíť.

Pokiaľ dovolateľ argumentoval tým, že rozhodnutie súdu spočíva na neúplnom zistení skutkového stavu, vytyka nesprávnosti, ktoré i keby k nim prípadne došlo (dovolací súd vec z tohto hľadiska nepreskúmaval), nemali by za následok procesnú vadu konania relevantnú v zmysle § 237 O. s. p., výlučne ktorá by v danom prípade mohla založiť prípustnosť jeho dovolania.

Obdobne, pokiaľ namieta nepreskúmateľnosť uznesenia odvolacieho súdu, dovolací súd poukazuje na to, že vytykanou je tu tzv. iná vada konania (viď R 111/1998), ktorá je síce relevantný dovolací dôvod, ktorý ale možno úspešne uplatniť len v procesne prípustnom dovolaní. Sama táto vada nezakladá prípustnosť dovolania.

K námietke dovolateľa, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 O. s. p., výlučne ktorá by v danom prípade mohla založiť prípustnosť jeho dovolania. Nesprávne právne posúdenie je relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť len v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad

v preskúmvanej veci nejde). Samo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá prípustnosť dovolania (vid' aj R 43/2003).

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie dediča I/ JUDr. M. P. podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné. So zreteľom na to jeho mimoriadny opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, sa nemohol zaoberať vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.“

Ústavný súd z citovanej časti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania), ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia naopak vyplýva, že najvyšší súd sa zaoberal a vysporiadal s dôvodmi sťažovateľa, ale pretože sa s nimi nestotožnil, odmietol dovolanie ako neprípustné.

Podľa názoru ústavného súdu uznesenie najvyššieho súdu nemožno (z už uvedených dôvodov) považovať za arbitrárne a nezlučiteľné s aplikovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Občiansky súdny poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odopretie prístupu k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

Keďže sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu, že najvyšší súd v dovolacom konaní neuznal ním uvádzané dôvody prípustnosti dovolania, a keďže súčasťou označených práv nie je aj povinnosť najvyššieho súdu uznať dôvody prípustnosti dovolania uvádzané sťažovateľom, ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označených práv, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie,

a preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 D 979/2006, postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 CoD 7/2011 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 180/2011

Ústavný súd uvádza, že podľa stabilizovanej judikatúry (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecnými súdmi) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktorý (účel) sa dosiahne právoplatným rozhodnutím.

Sťažovateľ v podanej sťažnosti a v doplnení sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z obsahu sťažnosti ústavný súd zistil, že v čase doručenia sťažnosti a doplnenia sťažnosti už súdne konania, v ktorých malo dôjsť k porušovaniu práv sťažovateľa, neprebíhali a boli ukončené právoplatnými uzneseniami.

Tento skutkový stav bol základom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť v tejto časti je zjavne neopodstatnená, a preto ju ústavný súd odmietol už po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá, ústavný súd už o jeho ďalších požiadavkách (zrušiť napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu a vrátiť mu vec na ďalšie konanie, priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom) nerozhodoval, pretože rozhodovanie o nich je v zmysle ustanovení čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy viazané na vyhovenie sťažnosti, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2012